

Valtiovarainministeriö

KUV/2105/48/2011

06.05.2011

Lausuntopyyntö VM004:00/2009

**LAUSUNTO ARVOPAPERIMARKKINALAINSÄÄDÄNNÖN KOKONAISUUDISTUSTA
KOSKEVASTA MUISTIOSTA**

Olette pyytänyt lausuntoa otsikkoasiassa. Kuluttajavirasto esittää lausuntonaan seuraavaa:

Yleistä

Pidämme kannatettavana arvopaperimarkkinalainsäädännön rakenteellista uudistusta, mikä lisää lainsäädännön selkeyttä ja ymmärrettävyyttä. Näemme tärkeänä, että kokonaisuudistuksen yhteydessä on arvioitu myös riittävän korkean sijoittajansuojan toteutumista ja tehty ehdotuksia, jotka osaltaan tähtäävät sijoittajansuojan parantamiseen.

Arvopapereiden markkinointi

Ehdotuksen mukaan uudessa laissa säädettäisiin kolme keskeistä arvopaperimarkkinalainsäädännön yleisperiaatetta, joita ovat hyvän arvopaperimarkkinatavan vastaisen ja sopimattoman menettelyn sekä totuudenvastaisten ja harhaanjohtavien tietojen antamisen kieltä sekä riittävien tietojen tasapuolinen pitäminen saatavilla. Vaikka kyseiset säännökset sisältyvät jo voimassa olevaan lakiin, näemme perusteltuna lisätä säännösten kattavuutta ja selkeyttä ehdotetulla tavalla. Sijoittajansuojan kannalta on hyvä, että markkinoinnin käsite on mahdollisimman laaja, jolloin myös esimerkiksi yksittäisessä myyntineuvottelussa annettuja tietoja voidaan arvioida markkinointisäännösten nojalla.

Ehdotukseen sisältyy erillinen säännös kuluttajansuojalain soveltamisesta. Tarkoituksena on todeta, että kuluttajansuojalain säännökset täydentävät nyt kyseessä olevassa erityislaissa olevia markkinointisäännöksiä. Ehdotettu säännös ei muuta vallitsevaa oikeustilaa. Niin kuin säännöksen perusteluissa todetaankin, kuluttaja-asiamiehellä on erityisen laaja-alainen kulutushyödykkeiden markkinoinnin ja mainonnan tuntemus ja siksi näemme ratkaisukäytännön yhtenäisyyden ja oikeusvarmuuden kannalta perusteltuna, että Finanssivalvonta tarvittaessa konsultoi kuluttaja-asiamiestä markkinointia koskevissa kysymyksissä.

Kiinnitämme huomiota vielä ehdotetun 5 §:n yksityiskohtaisten perustelujen muotoiluun. Sivulla 106 todetaan, että ”Kuluttaja-asiamies huolehtii keskeisenä tai ainoana viranomaisena usean tyyppisten tavaroiden ja palvelujen

kuluttajamarkkinoinnin valvonnasta, ohjeiden antamisesta ja osallistuu riitojen ratkaisemiseen.” **Ehdotamme, että kappaleesta poistetaan sanat ”osallistuu riitojen ratkaisemiseen”.** Kuluttaja-asiamiehen valvontatehtävässä on kyse elinkeinonharjoittajien toiminnan lainmukaisuuden arvioinnista. Valvontaa toteutetaan muun muassa eri elinkeinoalan järjestöjen ja elinkeinonharjoittajien kanssa käytävien suullisten ja kirjallisten neuvotteluiden kautta sekä vaikuttamalla eri tavoin valmisteilla olevaan lainsäädäntöön. Tavoitteena ei ole sovinnon aikaansaaminen yksittäisen kuluttajan ja yrityksen taloudellista hyvitystä koskevassa riidassa, vaan se, että tulevaisuudessa yritys/ala toimii lainmukaisesti. Vaikka kuluttaja-asiamiehellä on myös mahdollisuus yksittäisen kuluttajan avustamiseen riita-asiassa, on kyseinen toiminta tosiasiaa hyvin rajattua valvontatehtävien rinnalla.

Asiakasvalitusten käsittely toimituksessa

Ehdotetun säännöksen mukaan sijoituspalveluyritysten on varmistettava, että niiden ei-ammattimaiset asiakkaat voivat saattaa sijoituspalvelulain soveltamista koskevat yksittäiset erimielisyydet ratkaisusuosituksia antavan riippumattomaan toimituksen käsiteltäväksi.

FINEn arvopaperilautakunnalla on pitkäaikainen kokemus hyvän arvopaperikauppatavan edistämisestä ja asiakkaille annettavan sijoituspalvelu- sekä sijoitusrahastotoimintaa koskevan informaation edistämisestä. Arvopaperilautakunta on nykyään myös avoin kaikkien sijoituspalveluyritysten asiakkaille. Arvopaperilautakunta täyttää sääntöjensä puolesta ne vaatimukset, jotka riippumattomalla toimituksella on ehdotuksessa asetettu. Siksi olisi perusteltua, että Arvopaperilautakunta mainitaan säännöksen perusteluissa nimenomaisesti kriteerit täyttävänä toimituksena.

Haluamme kiinnittää myös huomiota siihen, että tällä hetkellä Arvopaperilautakunta on ainoa riidanratkaisuelin, joka antaa ratkaisusuosituksia arvopapereita koskevissa palveluntarjoajan ja kuluttajan välisissä riita-asioissa. Se ei kuitenkaan voi käsitellä ryhmävalituksia, eikä kuluttajariitalautakunnalla ei ole käytännössä toimivaltaa kyseisissä asioissa. Myöskään ryhmäkannelakia ei sovelleta arvopaperin liikkeeseenlaskijan tai julkisen ostotarjouksen tekijän menettelyä koskevassa riita-asiassa, joten kuluttajan oikeussuoja ei ole kyseisissä asioissa samalla tasolla kuin kuluttajariita-asioissa muuten.

Johtaja

Anja Peltonen

Lakimies

Katri Väänänen